

Caesarius z Heisterbachu, *Dialogus miraculorum* (Dialog o zázracích)

III (De confessione – O zpovědi), 37. *Jak dva kupci z Kolína dostali při zpovědi radu, aby křivě nepřísahali a aby nelhali, a jak potom zbohatli.*¹

Dva kolínští měšťané se vyzpovídali mimo jiných svých hříchů také ze lži a z křivé přísahy; tyto dva druhy hříchů jsou samy o sobě závažné, ačkoli jsou naprosto běžné a proto se zdají nepatrné a přímo zanedbatelné, zvláště kupcům.

Řekli: „Pane, my nemůžeme skoro nic koupit a prodat, nesáhneme-li ke lži, k přísaze a často i ke křivé přísaze.“

Když jim farář odpověděl: „Tyhle hříchy jsou velice těžké a Spasitel je zakázal, protože přece řekl: Vaše řeč buď ano, ano, ne, ne,² oni na to: „Tohle přikázání nemůžeme při našem obchodování dodržovat.“

Kněz jim řekl: „Zaříd'te se podle mé rady, bude vám to k dobrému. Nelžete, nepřísahaňte, a vychvalujte takové zboží, jaké chcete zákazníkovi opravdu prodat!“ Slíbili mu, že se o to po dobu jednoho roku pokusí – to od nich totiž žádal. Ale bránil jim v tom Satan, který se spásu lidí vždy staví na odpor, a oni v tom roce nemohli skoro nic prodat. Když uplynul rok, vrátili se ke svému faráři a řekli mu: „Ta roční poslušnost nás přišla draho, lidé od nás odcházejí a bez přísahání nemůžeme nic prodat.“ Kněz na to: „Nebojte se, to je pokušení. Zapamatujte si pořádně, že žádné protivenství a žádná chudoba vás nesmí od takového předsevzetí odvrátit, a Pán vám požehná.“ Z božího vnuknutí mu slíbili, že chtějí dodržovat jeho radu a boží přikázání po celý svůj život, i kdyby měli žebrať.

A divná věc: Pán s tím pokušením, které dopustil, hned skoncoval: lidé k nim začali chodit víc než k jiným obchodníkům, a oni vbrzku tak zbohatli, že se nestačili divit. I vrátili se ke svému zpovědníkovi a děkovali mu za to, že díky jeho spásné radě byli zproštěni tak těžkých hříchů a zbohatli i navenek.

NOVIC: Takovéhle příklady by se měly obchodníkům kázat v kostele. Třeba by dostali strach šidit při obchodech na penězích a při prodeji přísahat nebo lhát.

¹ *De duobus mercatoribus in Colonia, quibus in confessione consultum est, ne iurarent et mentirentur, et facti sunt ditiores.*

² Mt 5, 37.